

Online mondeling examen

- Wat is het?
- Hoe bereid ik mij voor op een mondeling examen?
- Welke praktische zaken breng ik voor de start van het online mondeling examen in orde?
- Hoe gaat een mondeling examen via TEAMS van start?
- Kan de docent een opname maken?
- Hoe verloopt een online mondeling examen?
- Hoe beantwoord ik een vraag mondeling?
- Hoe ga ik om met stress?
- Wat als mijn mondeling examen niet vlot loopt?

! Hieronder staan algemene richtlijnen voor Arteveldehogeschool. Bekijk zeker ook de precieze aanwijzingen van je opleiding en de docent van het vak.

Wat is het?

Een online mondeling examen is een evaluatievorm. Aan de hand van een digitaal gesprek gaat de docent na in welke mate de student de vooropgestelde doelstellingen beheerst. Meestal wordt het online mondeling examen afgenomen via Microsoft Teams.

In het hoger onderwijs wordt mondeling evalueren meestal in twee situaties gebruikt:

- Een mondeling examen wordt vooral gebruikt om inzichten, vaardigheden, attitudes en/of competenties te beoordelen die schriftelijk moeilijker na te gaan zijn (vb. een standpunt verdedigen, kritisch denken, argumenteren, enz.)
- Een mondeling examen wordt in bijzondere omstandigheden ook gebruikt als alternatief voor een schriftelijk examen. In coronatijden is de kans groot dat je daarom meer mondelinge examens hebt dan je gewoon bent.

Bij een mondeling examen wordt voornamelijk gewerkt met een beperkt aantal open vragen. Een open vraag is een vraag waarop als antwoord een lange(re) uiteenzetting verwacht wordt. Het zijn dus meestal geen meerkeuzevragen of ja-nee vragen.

Hoe bereid ik mij voor op een mondeling examen?

- Een mondeling examen is als het ware een demonstratie van hardop denken over de stof. Oefen dat met anderen. Spreek over de stof. Studeer luidop of laat je bevragen. Hierdoor raak je getraind in het onder woorden brengen van wat je weet.
- Zorg ervoor dat je de leerinhouden goed begrijpt. Een mondeling examen is een ideale vorm om naar inzicht te peilen. Als je klakkeloos inhouden uit het hoofd leert, val je meestal door de mand.
- Probeer zoveel mogelijk informatie te verzamelen over de specifieke gang van zaken. Vb. Stelt de docent veel vragen of is het meer een gesprek? Heeft de docent stokpaardjes: dingen waarvan je weet dat hij er veel belang aan hecht? Wil de docent de grote lijnen of ook de details horen? Hoeveel tijd is er voorzien per student?
- Maak voorbeeldexamen vragen zodat je vertrouwd bent met het type vraag.
- Bekijk de planning van het mondeling examen zodat je tijdig online bent.
- Trek verzorgde kledij aan waarin je je comfortabel voelt.

Welke praktische zaken breng ik voor de start van het online mondeling examen in orde?

Om een online mondeling examen goed te laten verlopen moet je een aantal zaken vooraf in orde brengen:

- Voorzie een pc of laptop met webcam en stabiele wifi/internetverbinding.
- Zorg dat alles volledig is opgeladen voor de start en/of de oplaadkabel is aangesloten op stroomvoorziening.
- Indien je examen via Microsoft TEAMS verloopt:
 - Installeer Microsoft TEAMS op je pc of laptop Teams.
 - Er is ook een onlineversie, maar je werkt beter met de desktopapp.
 - Test de app op voorhand uit met een medestudent.
 - Installeer de app ook op je mobiele telefoon zodat je bij technische problemen op je laptop kan overschakelen op je smartphone.
- Plaats je pc/laptop op een stabiele ondergrond. Zet je niet in een zetel of op een bed.
- Zorg voor zo weinig mogelijk afleiding aan de muren en op je bureautafel. Maar wees gerust: de stijl van ruimte waarin jij het examen aflegt, speelt geen enkele rol bij de beoordeling.
- Hang een post-it op je deur of voordeur tijdens het examen zodat je niet gestoord wordt.
- Enkel toegelaten materiaal mag binnen handbereik liggen.
- Zorg dat je in een aparte en rustige ruimte/kamer met niemand anders aanwezig het examen kan afleggen. Sluit de deur en ramen zodat je niet gestoord wordt door omgevingslawaai.
- Zit niet buiten zodat je geen last hebt van overdreven lichtinval.
- Zorg dat je je studentenkaart bij hebt op het moment van het examen.
- Naast de pc of laptop waarmee je jouw mondelinge examen zal afnemen, zijn geen enkele andere digitale informatiedragers (smartwatches, andere smartphones,...) en uurwerken toegelaten.

Hoe gaat een online mondeling examen van start?

- 15 minuten voor de start van het examen zit je klaar, heb je het programma waarmee het examen verloopt (bv. TEAMS) geopend en je webcam geactiveerd. Vb. Indien je volgens de planning om 9 uur verwacht wordt op het mondeling examen, zit je klaar om 8.45 uur. Hou er rekening mee dat het online mondeling examen wat kan uitlopen (vb. door technologische logistiek). De docent zal je hiervan op de hoogte brengen via digitale kanalen.
- Bekijk zeker de praktische richtlijnen van je opleiding. Zelfs vak per vak kan er een andere aanpak zijn. Bv. Zal de docent jou opbellen via videocall of moet je je aanmelden in een online wachtruimte met toezichter? Welke programma's moeten of mogen openstaan? Mag je een tweede computerscherm gebruiken of niet? enz.

Kan de docent een opname maken?

De docent kan een opname maken van het mondeling examen. Artikel 121 van het studiecontract omschrijft dat Arteveldehogeschool studenten mag capteren voor administratieve of didactische doeleinden. Ook de digitale examens vallen onder dit principe. Bij deelname aan het online examen geef je automatisch de toestemming om de opname te maken. Bij TEAMS krijg je hiervan bovenaan op je scherm melding.

Hoe verloopt een online mondeling examen?

- Nadat het mondeling examen van start is gegaan, trek je blind een vragenreeks. Bij een mondeling examen op afstand kan je natuurlijk geen kaartje trekken uit een stapel kaartjes. Er zijn hiervoor wel andere manieren: vb. De docent maakte een Powerpoint met per slide een vraag. Jij zegt een nummer, de docent deelt zijn scherm met jou en toont jou de vraag die overeenstemt met dat nummer. Een andere optie is dat de docent jou via een Exceldocument de vraag toont.
- Of je voorbereidingstijd hebt, hangt af van vak tot vak. Het is online niet altijd zo dat je eerst je vragen leest, dan tien minuten individuele voorbereidingstijd krijgt en vervolgens in gesprek gaat met de docent. Je krijgt wel kort de tijd om je te oriënteren op de vraag en je gedachten op een rijtje te zetten. Vervolgens geef je het antwoord aan de docent. Soms (afhankelijk van docent tot docent) mag je een blanco papier bij de hand hebben waarop je kort een kernwoord noteert per vraag.
- De docent kan tijdens het mondeling examen bijvragen stellen. Bijvragen kunnen verschillende doelen hebben: ter verduidelijking van jouw antwoord, om door te vragen over hetzelfde onderwerp of om na te gaan of je de vraag juist interpreteerde, enz. Maak je hier niet druk over: of er veel of weinig bijvragen worden gesteld, zegt niks over je quotering.

Hoe beantwoord ik een vraag mondeling?

- Probeer een rustige, vriendelijke en zelfverzekerde houding aan te nemen. Ga rechtop zitten en maak regelmatig oogcontact.
- Luister goed naar de vraag.
- Zeg vooraf wat je allemaal gaat toelichten in je antwoord en begin daarna met je uiteenzetting. Bijvoorbeeld: “Ik overloop eerst de kenmerken van de gotische stijl en vervolgens geef ik een paar voorbeelden van gotische gebouwen in Gent.”
- Geef een kernachtig en logisch gestructureerd antwoord. Vermijd om van de hak op de tak te springen.
- Antwoord op een dynamische en boeiende manier. Vermijd eentonigheid en afdreunen.
- Verzorg je taalgebruik.
- Laat horen wat je weet. Neem rustig de tijd om te tonen dat je de beoogde competenties bezit. Als je goed in de leerstof thuis bent, dan lijken sommige elementen zo voordehandliggend dat je ze vergeet te vertellen. Een docent kan geen gedachten lezen en beoordeelt je naar wat je onder woorden brengt. Illustreer zo nodig met passende voorbeelden.
- Is je antwoord vrij lang, eindig dan altijd met een besluit waarin je je antwoord samenvat.

Hoe ga ik om met stress?

- Wees niet te zenuwachtig: de docent heeft er begrip voor dat onverwachte gebeurtenissen de rust in de kamer kunnen verstoren buiten je wil om. Laat je niet opjagen als je webcam of het geluid even hapert. De klemtoon ligt op het inhoudelijke.
- Lig niet wakker van de non-verbale houding van de docent. Het strenge gezicht, de frons in het voorhoofd, het even opzij kijken,... het zegt meestal niks over je quotering. Ook voor een docent is dagenlang online mondeling examen afnemen een zware karwei.

Wat als mijn mondeling examen niet vlot loopt?

- Laat je niet van de wijs brengen. Als je de vraag niet onmiddellijk begrijpt, vraag uitleg aan de docent of herhaal de vraag in eigen woorden. Bijvoorbeeld: “Als ik het goed begrijp, dan vraagt u naar ...”. Let op eventuele reacties of toevoegingen van de docent.
- Net zoals bij een schriftelijk examen kan ook bij een mondeling examen een moment komen waarop het wat stroever gaat. Dat voelt als lastig aan omdat als het ware iemand op je vingers kijkt. Realiseer je, dat je niet alles hoeft te weten, maar dat je voldoende moet weten. Neem even rustig adem, soms schiet het antwoord je nog te binnen.
- Je kunt toegeven dat je sommige zaken niet zo goed weet. Soms kan een bijvraag van de docent je opnieuw op weg helpen.

Bronnen

Gebaseerd op een Infociche van Expertisenetwerk Business en Management